

Καρδιογραφήματος Εγκώμιο

του Νίκου Ρούσου

- Δε σας γνωρίζω και δε συνηθίζω να κάνω γνωριμίες στις αίθουσες αναμονής των ιατρείων. Ωστόσο η γλυκιά ηρεμία σας, οι καλοί σας τρόποι και η ευγενική συμπεριφορά σας μου τράβηξαν από την αρχή τη προσοχή. Μην ανησυχείτε... Δεν είμαι τόσο αδιάκριτος για να ρωτήσω τη αιτία της επίσκεψης σας. Όχι πως δε με ενδιαφέρει. Όλοι μας ποθούμε να ακούσουμε απ' τον άλλο γιατί πήγε στο γιατρό. Είναι μια ανακουφιστική ιεροτελεστία. Μια κοινωνική συνθήκη όπου οι εξομολογήσεις και οι λέξεις ταμπού συμβιώνουν αρμονικά. Πιστεύω ωστόσο, καλέ μου κύριε, πως νιώθουμε μια κρυφή ηδονή από τέτοιου είδους συζητήσεις. Σα να επιθυμούμε να δούμε το συνάνθρωπο μας να λυγίζει. Τότε μπορούμε να τον αγαπάμε ευκολότερα. Οι λεπτομέρειες των συμπτωμάτων του ξάφνου μας προκαλούν μια ευχαρίστηση και μια λύπη ακαταμάχητη. Έναν φόβο μήπως πάθουμε το ίδιο. Μια αλληλεγγύη εξοργιστική. Μα και ο άρρωστος θέλει να μιλάει για την αρρώστια του. Αναζητεί μια ανακουφιστική συμμαχία στις περίλυπες διηγήσεις του. Και στο τέλος μένει έκθαμβος από την αναδρομική μελαγχολία του, καθώς εκ των προτέρων γνωρίζει πως κανείς δε καταλαβαίνει σε βάθος το μαρτύριο που περνάει. Έχετε δει ποτέ σε αίθουσα αναμονής ιατρείου καθρέπτη; Πως; Ναι; Ε, λοιπόν αυτό μου προκαλεί φοβερή έκπληξη. Νόμιζα πως επίτηδες οι γιατροί αποφεύγουν τους καθρέπτες για να μην αντικρίσει ο ασθενής τον εαυτό του πτηνόμενο να φοραει σκυθρωπά το περίλυπο βλέμμα του... ένα βλέμμα φοβισμένο, αγχωμένο, που διψά για μια ανώτερη αθωωτική διαπίστωση... Βέβαια τώρα μου ανατρέπετε τη θεωρία. Ας είναι. Πάντως οι χώροι αναμονής των ιατρείων έχουν πάντα μια απρόσωπη καθαριότητα, ένα ζοφερό σκοτάδι μέσα στα λαμπρό απογευματινό τους φωτισμό. Τώρα που το συζητάμε κάπως έτσι είναι και το σπίτι μου. Όπως σίγουρα θα καταλάβατε είμαι συχνός επισκέπτης των γιατρών. Μάλιστα η προτίμησή μου είναι ετούτος ο καρδιολόγος που περιμένουμε και οι δυο. Πάντοτε με αντιμετωπίζει με μια περιπαιχτική καλοσύνη που έχω απόλυτη ανάγκη. Βλέπετε, όλοι οι γιατροί με διαβεβαιώνουν πως δεν έχω τίποτε το παθολογικό. Και πιστέψτε με. Έχω πάει σε πολλούς. Στους καλύτερους, που λένε. Οι αιματολογικές μου εξετάσεις είναι σχεδόν πάντα εξαιρετικές. Οι ακτινογραφίες μου διαθέτουν μια κολακευτική φωτογένεια. Οι υπέρηχοι μου είναι ο απεικονιστικός θρίαμβος του φυσιολογικού. Όσο για τα καρδιογραφήματα μου είναι βαρετά υγιή. Είμαι, σύμφωνα με τα διαγνωστικά τους εργαλεία ένας απόλυτα υγιής σαραντάρης. Χαμογελάτε. Αναρωτιέστε γιατί σπαταλάω το χρόνο μου στους γιατρούς; Ε λοιπόν, εντελώς πρόσφατα κατέληξα στο συμπέρασμα πως είναι και αυτός ένας τζόγος. Απ' την ανάποδη βέβαια, μα πάντοτε τζόγος. Τρέχουμε στους γιατρούς σαν τα πρακτορεία του προπό. Ελπίζοντας για καλά νέα. Μα έχουμε και μια κρυφή αγωνία για τη μέρα όπου τα νέα θα είναι δυσάρεστα. Και όσο καθυστερεί αυτή η μέρα τόσο περισσότερο εθιζόμαστε. Δεν ήμουν πάντοτε έτσι,

Καρδιογραφήματος Εγκώμιο

του Νίκου Ρούσου

Ξέρετε. Μέχρι πριν μερικά χρόνια δε πήγαινα σε γνωστούς μου γιατρούς ούτε για κοινωνική επίσκεψη. Τους δυνατούς μου πονοκεφάλους τους αντιμετώπιζα με ατελείωτες βόλτες ή δυο ποτάρια κρασί αντί για ανάπαυση και αναλγητικά. Τα κρυώματα μου δε με πτούσαν καθόλου. Προτιμούσα να υποφέρω απ' τον πονόδοντο για μήνες παρά να πάω στον οδοντίατρο. Και τώρα... Με τον παραμικρό πόνο στο στήθος αναστατώνομαι φοβερά. Μπορεί και να μη κοιμηθώ ολόκληρο το βράδυ. Στέκομαι με όλη μου τη προσοχή στραμμένη στο σώμα μου και περιμένω να επανεμφανιστεί. Χλοιάζω ολόκληρος όταν αντιλαμβάνομαι την οποιαδήποτε περιοδικότητά του. Μερικές φορές νομίζω πως αυτός ο εντατικός σωματικός μου αυτοέλεγχος δημιουργεί από μόνος του πόνους, μόνο και μόνο για να μη πλύνω. Γελάστε ελεύθερα. Ξέρω ότι γίνομαι κωμικός. Όταν όμως η νύχτα πέφτει και τα χρώματα του κόσμου σβήνουν. Όταν οι γκριμάτσες της τηλεόρασης φωτίζουν ενοχλητικά το ταβάνι και τα κινητά τηλέφωνα φιμώνονται, οι πρωινές μέριμνες εκλιπαρούν για μια εσπερινή εκχειρία. Καπνίζεις ανάλαφρος ένα τσιγάρο βγαίνοντας στο μπαλκόνι και κρυφακούς τους ψιθυρους της ανάπαυσης του κόσμου. Εκείνες τις στιγμές το σώμα παραληρεί. Οι πόροι του σκάνε και ο ιδρώτας λάμπει σαν ασημένιο ποτάμι. Στη σκέψη, τα πρόσωπα των συναδέλφων φαίνονται συμπαθητικά και οι ερωτήσεις τους λιγότερο προσβλητικές. Ο παιδικός φίλος χαμογελάει ανόπτος μα αγαπημένος. Η πρώτη ερωμένη αποκαλύπτεται ξανά πιο όμορφη από ποτέ. Και όμως μένει έκπληκτος με τη συγερή σου μέθη χωρίς να μπορείς να μοιραστείς τη πηγαία καλοσύνη σου με κάποιον. Αισθάνεσαι αποξενωμένος. Αποστεωμένος. Μόνος. Κοιτάξεις τις κουρτίνες να πάλλονται. Κοιτάξεις το καθρέπτη να ραγίζει από μια απογοήτευση για εκείνο που δεν ήρθε. Τις στιγμές αυτές οι απουδράριστες ρυτίδες παίρνουν την εκδίκηση τους. Ο χρόνος κατοικεί μέσα τους και στη μοναξιά της νύχτας ξεπροβάλλει για να σου κάνει δήθεν παρέα. Οι ερωτήσεις του είναι αιχμηρές και αδιάκοπες σαν τους δείκτες του ρολογιού. Δε προλαβαίνεις να απαντήσεις. Προχωράει. Δε προλαβαίνεις ούτε να απολογηθείς στο μυστικό του δικαστήριου. Σε ρωτάει τι έκανες για αυτό; Τι νόμιζες για εκείνο; Τι είσαι τώρα; Απαντάς κάτι τάχα σπουδαίο. Σε κοιτάζει ειρωνικά και μειδιά και συνεχίζει να σε βομβαρδίζει με τις στιγμές του που τραγουδούν δίπλα απ' τα αυτιά σου «και τι μ' αυτό;» Και έρχεται ο πόνος να τον αποστομώσει. Να του πει πως είμαστε άνθρωποι και όχι δείκτες. Πως πονάμε από και για τους ανθρώπους. Πως πονάει το σώμα μας επειδή ζει. Να υπενθυμίσει το μέλλον. Ο πόνος, καλέ μου ακροατή, είναι μια δικαιολογία στις ερωτήσεις του χρόνου. Μας δίνει με την υλικότητα μας δίνοντας ένα χαστούκι στην καθημερινή μας πνευματική απλυσία. Μας φωνάζει όπως η μητέρα μας από το ποδόσφαιρο: «Γύρνα πίσω...πως λερώθηκες έτσι...» Το επόμενο πρωί τρέχουμε στους γιατρούς. Στριμωχνόμαστε στις αίθουσες αναμονής τους.

Καρδιογραφήματος Εγκώμιο

του Νίκου Ρούσσου

Πολλοί από εμάς, ξέρετε, όλη μας τη ζωή τη περνάμε μέσα σε έναν προθάλαμο περιμένοντας μια ανακουφιστική απάντηση. Από ποιον τάχα; Μα νομίζω πως πολυλογώ και σας έχω κουράσει. Ευχαριστώ για την υπομονή σας. Έτσι και αλλιώς ήρθε η σειρά σας. Δείτε. Η γραμματέας, σας κάνει νόημα να μπειτε. Μάλλον όταν τελειώσετε δε θα με βρείτε εδώ. Θα έχω φύγει. Άλλωστε σήμερα έκανα, με τη βοήθεια σας, ένα λιγότερο βαρετό «καρδιογράφημα».